

La memòria reprimida

El llibre: editat per la Universitat de València recull **històries orals del maquis** que ajuden a recuperar la part de la vivència comuna de molts valencians que ha sigut silenciada

PERE ROSSELL

La Universitat de València acaba de traure una nova publicació relacionada amb la memòria reprimida dels valencians. Es tracta d'un nou títol de la col·lecció «Història i Memòria del Franquisme». Una compilació que ha donat títols que responen a la necessitat que tenen els ciutadans valencians de recuperar una part del passat que els pertany i que durant anys ha sigut silenciada.

La restitució de la memòria històrica és, doncs, un dels objectius primordials de la col·lecció esmentada i aquesta, i cap altra, és la raó per la qual la Universitat de València Estudi General fa costat a aquelles iniciatives que intenten posar en clar els fets que van passar amb posterioritat al final de la guerra colpista del 36 en què una part de l'exèrcit va contravenir a la Constitució vigent aleshores i proclama anys i panys de silenci obligatori amb posterioritat a l'acabament de la desfeta.

En aquest sentit, *La memòria reprimida. Histories orales del maquis* recupera una part d'aquesta memòria, tot centrant-se en la peripècia vital i política que protagonitzaren els guerrillers valencians i espanyols en la resistència contra el franquisme. En aquest

Cartell penjat a la plaça de l'Ajuntament de València, dies abans de l'arribada de les tropes feixistes a la ciutat. / ARXIU.

sentit, l'obra accentua els testimonis de persones que van viure en primera persona aquella etapa i que encara hui, seixanta anys després, ocupen gran part de la seua memòria singular posada del costat d'aquelles que van invertir tota la seua vida a favor d'uns ideals i d'uns valors de solidaritat i progrés que es van veure truncats pels insurrectes dels seguidors del general Franco.

A través de les històries orals de Florián i Remedios, de Carmen i Leandro, d'Esperanza, d'Adelino i de Vicente, el llibre s'endinsa en una galeria d'esdeveniments protagonitzats per

persones que van patir el setge i la ignomínia d'un règim totalitari i feixista. El seu testimoni, tan sorprenent com veraç, permet al lector endinsar-se en la memòria col·lectiva de tot un poble, enriqueix el coneixement de la història compartida de tots els valencians i valencianes i, alhora, ajuda a comprendre millor el present que ens toca viure cada dia.

És així com l'investigador José Antonio Vidal Castaño, professor de Geografia i Història d'educació secundària i escriptor ha sabut posar en lletra de motlle allò que ha pogut arrebregar entre l'imaginari dels maquisards.

«LA MEMORIA REPRIMIDA»

Autor: JOSÉ ANTONIO VIDAL CASTAÑO
Editorial: PUBLICACIONES DE LA UNIVERSIDAD DE VALÈNCIA
Pàgines: 282

Aquest treball intenta reconstruir una part del capítol més punyent de la història recent dels valencians en particular i de tots els habitants de la península Ibèrica en general. Relata des dels temps més durs de la postguerra fins als anys cinquanta del segle XX, mitjançant el relat de persones que van militar en el moviment guerriller i en la lluita clandestina contra la dictadura franquista.

Per a no perdre el punt

La lectura d'aquest llibre convida a escoltar unes veus silenciades, teixides de records i oblidats, de victòries i de derrotes. Les històries personals d'aquells que han possibilitat el conjunt de l'obra editada per la Universitat de València Estudi General, transporten a una realitat i a uns moments que cinquanta anys de silenci pretenien soterrar en la fossa comuna de l'oblit i sota la ignomínia d'un règim totalitari i feixista.

Els testimonis d'aquells que militaren en les files del maquis valencià sorprenen no sols per la veracitat d'allò que relaten sinó també perquè això permet endinsar-se en la memòria col·lectiva de tot un poble. Però a més d'això, procura enriquir el coneixement d'una història i d'un temps que ajuda a comprendre el que passa ara mateix i fins i tot les reaccions que es donen políticament davant els conceptes que aporten les reformes dels estatuts d'autonomia que han anunciat la seua presentació. El llibre posa a l'abast un valuós material didàctic embolicat amb una narrativa peculiar que recorda la tècnica dels relats d'intriga.